

ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

**Medina Község Önkormányzatánál a tárgyi eszközök állománya,
nyilvántartásának ellenőrzése című vizsgálatához**

2022.

I./

AZ ELLENŐRZÉS SZERVEZÉSÉRE VONATKOZÓ ADATOK

Az ellenőrzést végző szervezet:	Mebízott belső ellenőr	
A vizsgálat célja:	Tárgyi eszközök állománya, nyilvántartása	
Ellenőrzött szervezet:	Medina Község Önkormányzata	
Az ellenőrzés típusa:	Szabályszerűségi ellenőrzés	
Vonatkozó jogi háttér:	A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet	
Alkalmazott ellenőrzési eszközök és módszertanok:	Helyszíni ellenőrzés, folyamatok és rendszerek működésének vizsgálata, közvetlen megfigyelésen alapuló felmérés, interjú. Mintavételen alapuló vizsgálat.	
Ellenőrzött időszak:	2021. év	
Ellenőrzés időtartama:	2022. november 16.– 2022.november 29	
Időigény (ellenőri munkanapok száma):	10 nap	
Belső ellenőr:	Balázsné Geier Klára	
Az ellenőrzött időszakban hivatalban lévő vezetők:	Vén Attila Dr. Keresztes Izabella	polgármester aljegyző

Felhasznált törvények, rendeletek:

- 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (Áht.)
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (Mötv.)
- 2000. évi C. törvény a számvitelről (Sztv.)
- 368/2011. (XII.31) Kormányrendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (Ávr.)
- 4/2013. (I.11) Kormányrendelet az államháztartás számviteléről (Áhsz.)
- 370/2011. (XII.31.) Kormányrendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (Bkr.)

II./ VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A vizsgálat során a belső ellenőrzés felmérte és értékelte, hogy a tárgyi eszközök nyilvántartásának, elszámolásának összhangja a jogszabályi előírásokkal, a belső szabályzatokkal megfelelő volt-e, e feladatellátással kapcsolatos belső kontrolltevékenységek kialakítása, működtetése során eleget tettek-e a jogszabályokban és a vonatkozó útmutatókban meghatározott rendelkezéseknek.

Az ellenőrzést a nemzetközi standardokat irányadónak tekintve a program ellenőrzési kérdései, az ellenőrzött időszakban hatályos jogszabályok, az ellenőrzés szakmai szabályok és módszertanok figyelembe vételével végeztem el.

Az ellenőrzési kérdések megválaszolásához szükséges bizonyítékok megszerzése a következő ellenőrzési eljárások alkalmazásával történt: helyszíni ellenőrzés, megfigyelés, szemle (szemrevételezés), kérdésfeltevés (információkérés), mintavételezés.

Meg vagyok győződve arról, hogy az elvégzett munka elégséges volt ahhoz, hogy megalapozott véleményt formálhassak.

A megállapítások és a javaslatok részletes leírása az ellenőrzési jelentés további részében található.

Az ellenőrzési jelentés-tervezetet az ellenőrzött területek vezetőivel egyeztettem.

A belső ellenőrzés az ellenőrzés nyomán kialakított véleménye a vizsgált területről, illetve folyamatokról összességében „megfelelő”. Az ellenőrzési jelentésben közölt megállapítások nem utalnak alapvető gyenge pontokra a szervezeti egységek szintjén alkalmazott irányelvekben és eljárásokban.

III.

FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK ÉS JAVASLATOK

Az Önkormányzatnál az ellenőrzés keretében felülvizsgálatra kerültek a tárgyi eszköz gazdálkodáshoz kapcsolódó belső szabályzatok, amelyek megfeleltek a jogszabályi előírásoknak. Szűrőpróba szerint ellenőrizve a vagyon nyilvántartását, kimutatását a főkönyvi könyvelésben, az analitikus nyilvántartásban, valamint a vagyonkimutatásban szabályszerűen végezték el. Rendelkeztek a kontrollrendszer működése érdekében a szükséges szabályozással, azonban kockázatelemzést, kockázatértékelést nem végeztek a vizsgált folyamatokkal kapcsolatosan.

Javaslatok:

- Szükséges a kockázatkezelési rendszer kialakítása és működtetése.

IV.

RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A tárgyi eszközökkel, nyilvántartásukkal és elszámolásukkal kapcsolatos szabályozás

Az Ávr. 13. § (2) bekezdése alapján a költségvetési szerv vezetőjének belső szabályzatban kell rendeznie a működéséhez kapcsolódó, pénzügyi kihatással bíró, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, így különösen:

- a tervezéssel, gazdálkodással – így különösen a kötelezettségvállalás, ellenjegyzés, teljesítés igazolása, érvényesítés, utalványozás gyakorlásának módjával, eljárási és dokumentációs részletszabályaival, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével –, az ellenőrzési adatszolgáltatási és beszámolási feladatok teljesítésével kapcsolatos belső előírásokat, feltételeket,
- b) a beszerzések lebonyolításával kapcsolatos eljárásrendet,
- c) a belföldi és külföldi kiküldetések elrendelésével és lebonyolításával, elszámolásával kapcsolatos kérdéseket,
- d) az anyag- és eszközgazdálkodás számviteli politikában nem szabályozott kérdéseit,

- e) a reprezentációs kiadások felosztását, azok teljesítésének és elszámolásának szabályait,
- f) a gépjárművek igénybevételeinek és használatának rendjét,
- g) a vezetékes és rádiótelefonok használatát, és
- h) a közérdekű adatok megismerésére irányuló kérelmek intézésének, továbbá a kötelezően közzéteendő adatok nyilvánosságra hozatalának rendjét.

Az Áhsz. 50. § (1) bekezdése előírja, hogy a költségvetési és a pénzügyi számvitel alkalmazásával kapcsolatos sajátos szabályokat, előírásokat, módszereket a számviteli politikában kell rögzíteni. A számviteli politika az számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.) 14. § (5) bekezdése szerinti szabályzatokból és a (7) bekezdés szerint szabályozandó más kérdéseket rögzítő dokumentumból áll. A számviteli politika keretében szükséges elkészíteni:

- az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;
- felesleges vagyontárgyak hasznosításának, selejtezésének szabályzatát;
- az eszközök és a források értékelési szabályzatát;
- a pénzkezelési szabályzatot.

Az Önkormányzat rendelkezett az Sztv. 14. § (3)-(5) bekezdéseiben és a 161. § (1)-(2) bekezdéseiben előírt számviteli szabályzatok közül valamennyi szabályzattal. A gyakorlati munkavégzés a számviteli politikához kapcsolódó egyes tevékenységek részletes előírásai alapján történtek.

Az Áhsz. 51. §-ában foglaltaknak megfelelően az egységes számlakeret alapján elkészítették a számlarendet. Az Szt. 161. § (1) – (2) bekezdéseiben előírt tartalommal a számlarendben szabályozták a részletező nyilvántartások vezetésének módját, azoknak a kapcsolódó könyvviteli és nyilvántartási számlákkal való egyeztetését, annak dokumentálását, valamint a részletező nyilvántartások és az egységes rovatrend rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlák adataiból a pénzügyi könyvvezetéshez készült összesítő bizonylatok (feladások) elkészítésének rendjét, az összesítő bizonylat tartalmi és formai követelményeit.

Az eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzata meghatározza, hogy az államháztartási számvitelről szóló 4/2016. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 22. § (1) bekezdése alapján az éves beszámoló elkészítéséhez, a mérleg tételeinek alátámasztásához olyan leltárt kell összeállítani és megőrizni, amely tételesen, ellenőrizhető módon tartalmazza a mérlegben szereplő eszközöket és forrásokat. A leltározás célja az önkormányzat vagyonának mennyiségben és értékben történő számbavétele. A szabályzat pontos útmutatást ad a leltárral szemben támasztott tartalmi és alaki követelményekről, a leltározás módjáról, módszeréről, a leltározásban közreműködők feladatairól, felelősségeiről, a tárgyi és személyi feltételek biztosításáról, a leltározás végrehajtásáról, illetve a leltározás bizonylatairól.

A feleslegessé vált vagyontárgyak feltárásának, hasznosításának és selejtezésének rendjéről szóló szabályzat célja a felesleges vagyontárgyak hasznosításával, selejtezésével kapcsolatos feladatok meghatározása, illetve az erre vonatkozó eljárásrend kialakítása, és a megfelelő bizonylati rendszer rögzítése.

Az eszközök és források értékelési rendjéről szóló szabályzat célja, hogy az Sztv. 57. §-a, valamint az Áhsz. alapján meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek módszerek, amelyekkel az önkormányzat az eszközeinek és forrásainak értékét megállapítja, továbbá rögzítésre kerüljenek azok az értékelési szabályok, amelyek alkalmazása az Sztv., valamint az Áhsz. felhatalmazása alapján — az önkormányzat döntésén alapul.

2. A tárgyi eszközök állománya és nyilvántartása

Az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos általános előírásokat az Mötv. tartalmazza. A törvény megfogalmazása szerint: nemzeti vagyonba tartozik többek között az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok. A helyi önkormányzat tulajdonában álló nemzeti vagyon külön része a törzsvagyon, amely közvetlenül a kötelező önkormányzati feladatkör ellátást vagy hatáskör gyakorlását szolgálja, és amelyet a törvény kizárólagos önkormányzati tulajdonban álló vagyonnak minősít.

A helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonát képező nemzeti vagyonba tartoznak

- a helyi közutak és műtárgyaik,
- a helyi önkormányzat tulajdonában álló terek, parkok, közkertek.

A helyi önkormányzat korlátozottan forgalomképes törzsvagyonát képezi

- a helyi önkormányzat tulajdonában álló közmű,
- a helyi önkormányzat tulajdonában álló, a helyi önkormányzat képviselő-testülete és szervei, továbbá a helyi önkormányzat által fenntartott, közfeladatot ellátó intézmény, költségvetési szerv elhelyezését, valamint azok feladatának ellátását szolgáló épület, épületrész,
- a helyi önkormányzat többségi tulajdonában álló társasági részesedés.

A Sztv. alapján a tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket (földterület, telek, telkesítés, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, műszaki berendezés, gép, jármű, üzemi és üzleti felszerelés, egyéb berendezés, ingatlanokhoz kapcsolódó vagyon értékű jogok) tényészállatokot kell kimutatni, amelyek tartósan — közvetlenül vagy közvetett módon — szolgálják a tevékenységet, továbbá az ezen eszközök beszerzésére (a beruházásokra) adott előlegek és a beruházásokat, valamint tárgyi eszközök.

A vagyon nyilvántartását, kimutatását a főkönyvi könyvelésben, az analitikus nyilvántartásban, az ingatlan vagyon kataszterben, valamint a vagyonkimutatásban kell elvégezni.

Az önkormányzat vagyonának nagy része, 97%-a ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok. Az ingatlan vagyon 2021. évi 9, 29 %-os növekedését az okozta, hogy a Szedres-Medina Községek Szennyvíztelep és Csatornahálózat Rekonstrukciós Önkormányzati Társulás megszűntetése miatt a társult Önkormányzatok közös tulajdonában lévő szedresi 0130/11. hrsz.-ú kivett szennyvíztelep ingatlanon fennálló tulajdoni hányaduk arányában a Társulás vagyona megosztásra került.

Az Áhsz. 11 §-a (3) bekezdésének a) pontja alapján az ingatlanokat az Szt. 26. §-ának (2) bekezdésében foglaltakkal megegyező tartalommal kell kimutatni. Ennek alapján az ingatlanok közé sorolandó: a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada. Tehát a több tulajdonban lévő ingatlant a tulajdoni hányadnak megfelelően kell kimutatni az egyes tulajdonosok nyilvántartásában.

A számviteli nyilvántartásban külön eszközként kell kimutatni a földterületet és a földterületen megvalósított épületet, építményt. Amennyiben földterület csak az egyik önkormányzat tulajdonában van, de a megépített épületnek, építménynek több tulajdonosa van, abban az esetben a földterület csak a tulajdonos önkormányzat számviteli nyilvántartásában szerepel, az épületeket és az építményeket azonban minden tulajdonosnak a tulajdoni hányadának megfelelően a saját nyilvántartásában kell szerepeltetni.

A Szedres-Medina Községek Szennyvíztelep és Csatornahálózat Rekonstrukciós Önkormányzati Társulás megszüntetése miatt a társult Önkormányzatok közös tulajdonában lévő szedresi 0130/11. hrsz.-ú kivett szennyvíztelep ingatlanon fennálló tulajdoni hányaduk arányában került a Társulás vagyona megosztásra egy összegben, ami Medina Község vonatkozásában 99.704.321.- Ft bruttó értéket jelentett. Amennyiben a közös beruházással megvalósított tárgyi eszköz jogszerűen osztható pl. épület, abban az esetben valamennyi beruházó használatba veszi az általa megvalósított tulajdoni hányadot. Ha a tárgyi eszköz nem osztható jogszerűen pl. gép, akkor a közös beruházásban megvalósított tárgyi eszköz a közös beruházásban részt vevők közül csak egynek a könyveiben szerepelhet. A Társulás Medina Község Önkormányzata részére nem biztosította a közös vagyon egyedi nyilvántartó lapját, amely részletesen tartalmazta volna a közös vagyon tételes kimutatását.

Az Önkormányzat tárgyi eszköz állományának összetétele mérlegtételek szerint csoportosítva, bruttó érték szerint (2021. december 31-én)

Tárgy évi nyitó állomány	1 158 054 192
Immateriális javak beszerzése, nem aktivált beruházások	7 318 074
Nem aktivált felújítások	19 005 988
Beruházásokból, felújításokból aktivált érték	30 191 070
Térítésmentes átvétel	100 000
Egyéb növekedés	114 505 599
Összes növekedés	171 120 731
Értékesítés	191 358
Egyéb csökkenés	44 781 790
Összes csökkenés	44 973 148
Bruttó érték összesen	1 284 201 775
Terv szerinti értékcsökkenés nyitó állománya	320 786 923
Terv szerinti értékcsökkenés növekedése	47 283 765
Terv szerinti értékcsökkenés csökkenése	56 957
Terv szerinti értékcsökkenés záró állománya	368 013 731
Értékcsökkenés összesen	368 013 731
Eszközök nettó értéke	916 188 044
Teresen (0-i) leírt eszközök bruttó értéke	48 658 681

Az Önkormányzat ingatlanvagyon-kataszterének, valamint tárgyi eszköz nyilvántartásainak folyamatos vezetésével kapcsolatos feladatellátásra vállalkozói szerződést kötött. A megbízott az adatok feldolgozását az ÁSZ, MÁK, KSH által támogatott és elfogadott számítógépes ASP program KATI és IVK moduljában végzi. Feladata a számviteli nyilvántartással való negyedévenkénti egyeztetés a MÁK által meghatározott határidőig, illetve előállítja a negyedéves (éves) záráshoz kapcsolódó dokumentumokat. (Állománybavételi bizonylatok, kartonok, ÉCS és változás listák stb.)

A vizsgált időszakban szűrőpróba szerűen kiválasztott eszközök esetében az üzembe helyezés állománybavételi bizonylat alapján megtörtént, az értékek az alap számviteli dokumentációknak megfelelnek, besorolásuk során figyelembe vették a vonatkozó törvényi előírásokat.

A tételekhez kapcsolódóan csatolásra kerültek a szerződés másolatai, és a számla másolatok. Az amortizációs kulcsokat helyesen állapították meg. A terv szerinti értékcsökkenés elszámolása az aktiválás napján történt. A negyedévenként elszámolt összeget naprakészen rögzítették és nyilvántartották. A 0-ra leírt eszközök értéke után terv szerinti értékcsökkenési leírás nem került elszámolásra. A kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értékét az üzembe helyezést, használatba vételt követően — az Áhsz. előírásai szerint — egy összegben elszámolták.

Egyéb állományba vétel címen 2021. évvégén tulajdonlapi egyeztetéssel kerültek bevételezésre földterületek, utak a földrendező és a földkiadó bizottságokról szóló 1993. évi II. törvény alapján. Katazster földhivatali egyeztetés során ingatlanbecslő megbízásával ingatlan értékelő lapon dokumentálva, a területek értéke megállapításra került.

3. A belső kontroll rendszer elemeinek értékelése

A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelésére és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szerv megvalósítsa a következő fő célokat: a költségvetési szerv a működése és gazdálkodása során a tevékenységeket (műveleteket) szabályszerűen, valamint a gazdaságosság, hatékonyság, eredményesség követelményével összhangban hajtsa végre, teljesítse az elszámolási kötelezettségeket, és megvédje a szervezet erőforrásait a veszteségektől (károktól) és a nem rendeltetésszerű használatától.

Kontrollkörnyezet

A kontrollkörnyezet egyik alapvető eleme a belső szabályozás megfelelősége és az ellenőrzési nyomvonal megléte. A belső kontrollrendszert a jogszabályok alapján a szervezeti sajátosságok figyelembevételével az Önkormányzat kialakította és működtette. A vizsgált tevékenység vonatkozásában az ellenőrzési nyomvonal rendelkezésre állt. Az ellenőrzött területen közreműködő dolgozó munkaköri leírása tartalmazta a végzett feladatokat és felelőségeket.

Integrált kockázatkezelési rendszer

A költségvetési szerv vezetője köteles kockázatkezelési rendszert működtetni, melynek során fel kell mérni és meg kell állapítani a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatokat, valamint meg kell határozni az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, és azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját. A kockázatkezelési rendszer kialakítását minden esetben a szervezeti sajátosságokhoz kell adaptálni. A belső kontrollrendszer kiépítésével kapcsolatban — a költségvetési szervek méretének vonatkozásában is határértéknek tekinthetjük az Áht. 10. (4a) bekezdésében meghatározottakat, mely szerint nem rendelkezik gazdasági szervezettel az a költségvetési szerv, amelynek az éves átlagos statisztikai állományi létszáma a 100 főt nem éri el. Az integrált kockázatkezelési rendszer kialakításának minimum feltételei 100 fő alatti költségvetési szervek esetén:

- a folyamatokat azonosítani kell, a folyamatleírásokat és az ellenőrzési nyomvonalakat el kell készíteniük — ez teremti meg a kockázatkezelés alapját;
- rendelkezniük kell kockázatkezelési szabályzattal;
- ki kell jelölni a kockázatkezelés koordinálásáért felelős személyt;
- a kockázatok azonosítását és értékelését dokumentálni kell;
- készíteniük kell integrált kockázatkezelési intézkedési tervet, amit időszakonként (min. évente) felül kell vizsgálni.

A vizsgált folyamat tekintetében kockázatelemzést, kockázatértékelést nem végeztek.

Kontrolltevékenység

A Bkr. 8. §-a alapján a költségvetési szerv vezetője köteles a szervezeten belül kontrolltevékenységeket kialakítani, melyek biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a szervezet céljainak eléréséhez, és erősítik a szervezet integritását. A kontrolltevékenység részeként minden tevékenységre vonatkozóan biztosítani kell a szervezeti célok elérését veszélyeztető kockázatok csökkentésére irányuló kontrollok kiépítését.

A feladatellátás szabályainak, jogszabályban előírtak betartása, megfelelő kontrollt nyújtott a vizsgált tevékenység tekintetében. A feladatellátás dokumentációi biztosítják a feladatok utólagos ellenőrizhetőségét, áttekinthetőségét. A vizsgált területen a kontrolltevékenység megfelelően működött.

Információs és kommunikációs rendszer

A szervezeten belüli és a külső feleknek történő információ átadásának, valamint a szervezeten kívülről érkező információk kezelésének rendjét szabályozták. Kijelölték az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyt megbízási szerződés keretében.

A szervezeti integritást sértő esemény kezelésének eljárásrendjét meghatározták. Az eljárásrend célja, hogy az Önkormányzat működésével összefüggő visszaélésekre, szabálytalanságokra és integritási, korrupciós kockázatokra vonatkozó bejelentések fogadására és kivizsgálására vonatkozó általános eljárásrend meghatározásával hozzájáruljon a korrupciós kockázatok szervezeten belüli hatékony kezeléséhez, valamint a szervezet korrupcióval szembeni ellenálló képességének javításához, továbbá elősegítse a szabálytalanságok újbóli előfordulásának megelőzését.

Az Önkormányzat rendelkezik adatvédelmi szabállyal. Szabályozták a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét.

Nyomonkövetési (monitoring) rendszer

A költségvetési szerv vezetője köteles olyan monitoring rendszert működtetni, mely lehetővé teszi a szervezet tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését. A költségvetési szerv monitoring rendszere az operatív tevékenységek keretében megvalósuló folyamatos és eseti nyomon követésből, valamint az operatív tevékenységektől függetlenül

működő belső ellenőrzésből áll. Lehetővé teszi, hogy a belső kontrollrendszer már kialakított folyamatainak eredményes és hatásos működéséről a vezetés pontos, időszerű információt kapjon, a folyamatokat nyomon követhesse és értékelhesse.

A belső ellenőrzési feladatokat az Önkormányzat külső szolgáltatóval kötött szerződéssel biztosítja, a nem tervezett soron kívüli vizsgálatra és tanácsadásra írásos megrendeléssel van lehetőség.

Szekszárd, 2022. december 16.

Balázsné Geier Klára
megbízott belső ellenőr